

ad § 8.

Skønt Angivelsen i § 3 af de fælles Anliggender formodentlig vil være saadelig, at Tvist om dens Forstaaelse ikke let kan ventes at opstaa, har man dog ment det nødvendigt, for det Tilfælde, at der ikke desmindre skulde opstaa Uenighed om, hvorvidt et Anliggende skulde henregnes til de fælles eller til de særlige, at det i Loven udtrykkeligt angaves, hvorledes en saadan Uenighed i paakommende Tilfælde skulde afgøres, og man er da — oprindeligt efter Forslag fra de islandske Medlemmer — enedes om Bestemmelsen i § 8, hvorefter Højesterets Justitiarius skal være Opmand, saafremt der indenfor det i Paragraffen ommeldte Nævn ikke kan opnaas Enighed om Valget af en saadan. Det har herved været Opfattelsen indenfor Kommissionen, at Opmanden kun skal træde til, hvor Stemmerne staar lige indenfor Nævnet.

ad § 9.

Denne Paragraf har været det vanskeligste Punkt at komme til Enighed om. Fra begge Sider var man vel enig om baade, at Overenskomsten som Helhed skulde være Genstand for Revision, og at en Revision dog ikke skulde finde Sted før efter en passende lang Fristes Forløb, fordi denne statsretlige Overenskomst vel paa den ene Side lige saa lidt som nogen anden menneskelig Overenskomst kunde være bestemt for evige Tider, medens den paa den anden Side som stiftende en statsretlig Forbindelse mellem to Lande dog nødvendigvis maatte være beregnet paa en vis længere ubetinget Varighed. Derimod var Meningerne oprindeligt meget afvigende med Hensyn til Følgen af, at Enighed ikke opnaaedes ved den eventuelle Revision af Loven, idet det her fra islandsk Side fra først af krævedes, at i saa Fald samtlige Fællesanliggender med Undtagelse af Kongefællesskabet skulde kunne opsiges helt eller delvis fra hver af Siderne, medens det fra dansk Side hævdedes, at saafremt der ikke naaedes overensstemmende Beslutning om en Revision, maatte det forblive ved det bestaaende. Men overfor den enstemmige Fastholden fra dansk Side af, at et Kongefællesskab uden Fællesskab tillige med Hensyn til de udenrigske Anliggender og Forsvarsvæsenet vilde være absolut uantageligt, frafaldt de islandske Medlemmer tilsidst paa et enkelt Medlem nær Kravet om Opsigelighed for disse Sagers Vedkommende, og man enedes sluttelig om den foranstaaende Affattelse af Paragraffen.

Medundertegnede *H. Matzen* tiltræder Kommissionens ovenstaaende Indstilling under Forbehold af, at de Ændringer i Danmarks Riges Grundlov, som den maatte nødvendiggøre, gennemføres.

Skuli Thoroddsen afgav følgende Særindstilling:

Undertegnede har ikke set sig i Stand til at tiltræde det af Underudvalget vedtagne Lovudkast og har følgelig taget Forbehold og anmeldt Fremsættelsen af Ændringsforslag. Dette er begrundet i, at jeg anser det nødvendigt for at stille det islandske Folk tilfreds og bevare det gode Forhold mellem de to Lande, at det af Lovudkastet klart fremgaar, at *Island er en suveræn Stat, fuldt raadig over alle sine Anliggender og i enhver Henseende ligestillet med Danmark*, kun forbundet med samme ved en fælles Konge. Dette er imidlertid i Følge min Opfattelse udelukket, naar enkelte Sager (de udenrigske Anliggender og Forsvarsvæsenet) ere undtagne den i § 9 hjemlede Opsigelse og overdragne de danske Myndigheders Varetægt paa en saadan Maade, at Islands Deltagelse i eller Overtagelse af samme beror paa den danske Lovgivningsmagts Samtykke. Bevidstheden om selv at kunne overtage Udøvelsen af Statsmagten over nævnte Anliggender helt eller delvist, naar Islænderne i Tidens Løb maatte ønske og se sig i Stand dertil, vil imidlertid efter min Mening sikkert bevirke, at man føler sig tilfreds og ikke ønsker at foretage overilede Skridt, der i nogen Henseende kan berede de to Riger Vanskeligheder. Den Indvending, at Islands eventuelle Overtagelse af Udenrigsstyret muligvis kunde medføre Vanskeligheder overfor Udlandet, anser jeg ikke begrundet, da det jo er i begge Rigers lige Interesse at udvise den størst mulige Forsigtighed, for saa vidt Forholdet til andre Riger angaar. Det vilde formentlig heller ikke støde paa Vanskeligheder at faa den islandske Stats Neutralitet folkeretlig anerkendt.